

Kiltsis tähistatakse ümberilmareisi aastapäeva

Saabumas on ajaloolise esimese Vene ümbermaailmareisi lõpetamise 200. aastapäev. Täendusrikast juubelit tähistatakse 12. augustil Kiltsis Adam Johann von Krusensterni mõisas rahvusvahelise ajalookonverentsiga "A. J. von Krusenstern ja tema aeg".

Konverentsile eelnevad Adam Johann von Krusensterni mälestusüritused Tallinna Toomkirikus, kus admirali hauale pärgade paneku tseremoniast võtavad osa tema suguvõsa liikmed Saksamaalt, Rootsist, Venemaalt, Ukrainast, A. J. von Krusensterni nimelise MTÜ ja Kiltsi põhikooli esindajad. Osaleb ka Saksa Liitvabariigi suursaadik Gerhard Enver Schrömbgens.

10. augustil saabub Peterbu-

rist Tallinnasse Vene merelaevastiku Andrejevi lipp, mis oli purjelaeval Krusenstern esimesel Vene ümbermaailmareisi mälestusretkel.

Mälestustseremoonial asetatakse Andrejevi lipp admirali haua jalamile.

Teisel päeval saab juubeliürituste keskpunktiks Kiltsi loss (Lääne-Virumaa, Väike-Maarja vald), mis kuulus maailmakuulsale Vene meresõitjale.

Siin valmis tema tähtsam töö - "Lõunamere atlas", mis oli täpseim merekaartide kogumik Vaikse ookeani kohta XX sajandi alguseni.

Rahvusvahelise ajalookon-

verentsi ettekanded teevad tuntud eesti teadlased, nagu Tartu ülikooli emeriitprofessor Heino Mardiste ja Eesti maaülikooli teadur Erki Tammiksaar.

Välisküalistest on ettekan-

deks valmistunud Leonid Sverdlov Moskvast, kes on Vene geograafiaseltsi tegevliige ja teeneline polaaruurija. Kuulsa mereuurija järeltuli- ja Aleksei Krusen-

sterni loengu "Krusenstern ja Venemaa sõja- ja mereväeline haridus" kannab ette Maria Vorobjova, kes on samuti meresõitja ja maadeavastaja sugulane.

Veel esineb konverentsil Tallinnas Vene lütseumi juures asu-

va Puškini muuseumi direktress Alla Belenkova.

Kiltsi konverentsist ja mälestusüritustest võtab osa Venemaa Föderatsiooni suursaadik Eestis.

1993. aastal asutasid Kiltsi põhikooli õpetajad Adam Johann von Krusensterni nimelise fondi (hiljem MTÜ), et koguda raha lossi renoveerimiseks.

Mittetulundusühing ja Kiltsi põhikool on püüdnud mitmel moel säilitada ja tutvustada Krusensterniga seotud ajalugu.

1995. aasta novembris möödus 225 aastat admirali sünnist ning sel puhul avati ühes lossitornis temale pühendatud mälestustuba, kus on hoiul "Lõunamere atlase" juurde kuuluvad vaselõiketehnikas valmistatud originaalgravüürid. Kooli käes

on 109 nimetusest koosnevast kogust 82.

2003. aastal leidis Kiltsis aset teaduslik konverents, mis oli seotud merereisi alguse juubeliga ja Eesti Posti väljaannetega: Adam Johann von Krusensternile pühendatud postmargi, esimese päeva ümbriku ja esimese päeva tembeldu-sega.

Kiltsi mõisas on kasutusel ka kalender-suveniirtempel, millega märgistatakse Krusensterni-nimelise MTÜ kirjavahetust, postkaarte ja voldikuid.

Praegu töötab mõisas põhikool. Kiltsi põhikool võttis osa ka külastusmängust "Unustatud mõisad".

Suvel töötas mõisas kahes vahetuses Kiltsi kunsti- ja käsitööalane loomelaager. (VT)

Adam Johann Krusenstern